

Ligestillingsafdelingen
J.nr. 2006-14
irj

Det Politisk-Økonomiske Udvalg
L 137 - Bilag 2
Offentligt

16. januar 2007

**Notat
om
høring af forslag til lov om ændring af lov om ligestilling af kvinder og
mænd (ligestillingsloven)**

Forslaget til ændring af lov om ligestilling af kvinder og mænd blev sendt i høring den 7. december 2006 med svarfrist den 21. december 2006.

Ligestillingsafdelingen har fået 24 skriftlige høringssvar fra diverse organisationer, myndigheder mv. Det drejer sig om Kristelig Arbejdsgiverforening, FTF, Dansk Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, SALA (Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger) Danske Regioner, Akademikernes Centralorganisation, Kvinderådet, Statsansattes Kartel, Advokatsamfundet, Dansk Kvindesamfund, Socialministeriet, Videnskabsministeriet, Skatteministeriet, Undervisningsministeriet, Forsvarsministeriet, Kirkeministeriet, Integrationsministeriet, Beskæftigelsesministeriet, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Generelt er høringssvarerne tilfredse med implementeringen og giver udtryk for tilfredshed med den ensartethed, der nu kommer i de forskellige ikke-forskelsbehandlingslove.

Høringssvarene og den lovtekniske gennemgang har foranlediget Ligestillingsafdelingen til at fremlægge et nyt lovudkast (kopi vedlagt), hvor bl.a. anvendelsesområdet er præciseret, så det klart fremgår, at de nuværende pligtsubjekter opretholdes, og formuleringen i direktivets artikel 3 om varer og tjenesteydelser er indarbejdet.

Derudover har høringssvarerne en række konkrete kommentarer og forslag, som vil blive gennemgået og kommenteret nedenfor. Henvisningerne relaterer sig til det lovudkast, der var sendt i høring.

Indhold

Kommentarer til de enkelte bestemmelser i loven.

§ 2 - lovens pligtsubjekt

Flere, herunder Akademikernes Centralorganisation og LO, har beklaget, at ordet "arbejdsgiver" forsvinder i oprensningen af pligtsubjekter i lovens § 2. Akademikernes Centralorganisation mener, at det med det foreliggende lov-

forslag ser ud som om krav nu alene skal rejses overfor den ansatte og ikke principalen, som i mange tilfælde vil være den, der bør udrede en eventuel godtgørelse jf. reglerne om arbejdsgiveransvar efter Danske lov 3-19-2.

Ligestillingsafdelingens kommentar

Med ændringen af formuleringen i § 2 (§ 1 a i det nye forslag) er det hensigten at give bestemmelsen den ordlyd, der svarer direktivets formulering. Med denne formulering sker en udvidelse af personkredsen, som er omfattet af loven, idet den fremover gælder "alle personer", der leverer varer og tjenesteydelser, og ikke kun arbejdsgivere organisationer og myndigheder. Samtidig sker en tilpasning af strukturen i lovgivningen, således at ligestillingsloven bliver i overensstemmelse med lov om forskelsbehandling på arbejdsmarkedet og lov om etnisk ligebehandling.

For så vidt angår spørgsmålet, om hvem der i en given situation er ansvarlig for en handling, arbejdstager eller arbejdsgiver, er det dansk rets almindelige regler om, hvem der hæfter for erstatningskrav m.v., der bør finde anvendelse i sager om godtgørelse på grund af overtrædelse af forbudet mod forskelsbehandling. I denne forbindelse skal det bemærkes, at ved formuleringen "alle personer" forstås alle juridiske personer.

Bemærkningerne har givet anledning til, at lovens anvendelsesområde sprogligt præciseres i et nyt udkast til loven, herunder at "arbejdsgivere, myndigheder og organisationer" igen er skrevet med, og at der er indføjet et nyt stk. 2, som undtager køn som faktor ved beregning af præmier og ydelser i forbindelse med forsikring og lignende finansielle ydelser, hvis anvendelse af køn er en afgørende faktor ved beregningen. Det implementeres af Økonomi- og Erhvervsministeriet inden 21. december 2009 i henhold til direktivets art. 5.

Definitionen af forskelsbehandling

Dansk Kvindesamfund har kommenteret på definitionen af indirekte forskelsbehandling, særligt til lovforslagets bemærkninger, der ved definitionen af indirekte forskelsbehandling står, at der skal lægges mindre vægt på antallet, der berøres ved forskelsbehandling. Dansk Kvindesamfund har udtrykt bekymring for, at der dermed kan ske en forringelse.

Ligestillingsafdelingens kommentar

Der menes ikke ved præciseringen i bemærkningerne af definitionen af indirekte forskelsbehandling nogen forringelse i retstilstanden. Dette understreges af direktivets artikel 7, hvoraf det fremgår, at der under ingen omstændigheder må ske forringelse af det eksisterende niveau for beskyttelse.

Ønske om, at der indføres bestemmelse om, at det offentlige ved udliciteringer mv. skal sikre sig, at de berørte firmaer forholder sig aktivt til alle ligestillingslove og forpligter sig til at udarbejde en ligestillingspolitik.

Forslaget er stillet af Dansk Kvindesamfund.

Ligestillingsafdelingens kommentar

I henhold til ligestillingslovens § 4 skal alle offentlige myndigheder inden for deres område arbejde for ligestilling og indarbejde ligestilling i al planlægning. Det er derfor en mulighed, at der i forbindelse med udlicitering evt. sættes krav om ligestillingspolitik mv. hos de bydende aktører i det omfang, det stemmer overens med udbudsregler mv.

Definition af seksuel chikane

KVINFO har bl.a. udtalt, at det er positivt, at Danmark nu for første gang får en præcis definition af forskelsbehandling, chikane og sexchikane indskrevet i loven, og at det nu direkte fremgår, at viktimering af ofre for forskelsbehandling er ulovligt. Samtidig er KVINFO bekymret for, om fokus flyttes fra ofrets oplevelse af, hvad der sexchikane til fokus på omgivelsernes og sexchikanørens opfattelse af, hvad der er acceptabel adfærd. Det bemærkes endelig, at Ligestillingsnævnet nu tillægges en ny kompetence til at påse klager over seksuel chikane.

Ligestillingsafdelingens kommentarer

Fokus flyttes ikke fra offeret. Det fremgår indledningsvis af bemærkningerne til bestemmelsen, at... *"Opfattelsen af, hvad der er "uønsket seksuel adfærd" afgøres konkret og afhænger således af den krænkede persons egne grænser, som igen vil være forskellig fra person til person"*.

Ligestillingsnævnet tillægges ikke nogen ny kompetence, idet nævnet allerede i dag har mulighed for at vurdere klager over seksuel chikane i henhold til den nugældende § 2, hvor der i stk. 3 er fastsat mulighed for godtgørelse til ofre for seksuel chikane. Nævnet har i flere sager optaget klager over seksuel chikane til behandling.

Undtagelse for medieindhold, reklame og privat undervisning omfattes af forslaget.

Dansk Kvindesamfund har ønsket, at også medieindhold, reklame og privat undervisning omfattes af loven.

Undervisningsministeriet gør opmærksom på, at offentlig betalt undervisning ikke defineres som en tjenesteydelse.

Et flertal af Ligestillingsnævnets medlemmer har udtalt, at de ikke mener, at reklamer er eller bør være omfattet af ligestillingsloven jf. artikel 3, fordi sådanne klager ikke vedrører det forhold, at en person ikke bliver behandlet lige med personer af det modsatte køn. Et medlem finder bl.a., at begrebet forskelsbehandling efter de nugældende definitioner også omfatter chikane, der ikke forudsætter, at der findes en sammenligningsperson af det andet køn, eller at nogen behandles dårligere end andre, men blot at den, der begår forskelsbehandling, udviser en uønsket adfærd i relation til en persons køn med det formål eller den virkning at krænke denne persons værdighed og skabe et truende, fjendtligt, nedværdigende, ydmygende eller ubehageligt klima.

Ligestillingsafdelingens kommentarer

I henhold til direktivets artikel 3 om anvendelsesområdet er det udtrykkeligt i nr. 3 anført, at medieindhold, reklame og privat undervisning ikke er omfattet af direktivet. Vedr. undervisningsområdet må det derfor bero på en fortolkning af, hvilken type undervisning det er tale om, herunder om det allerede er undta-

get definitionen af en tjenesteydelse, om det er omfattet af lovens ordlyd. Under de specielle bemærkninger er nærmere specificeret, hvad lovens anvendelsesområde er i relation til tjenesteydelser.

I det nye lovforslag er det i § 1 a præciseret, at myndigheder indenfor offentlig forvaltning er omfattet af loven. På denne måde opretholdes den nuværende retstilstand, hvor også undervisning vil være omfattet af ligestillingsloven.

Vedr. medieindhold og reklame er dette udtrykkeligt undtaget fra direktivet. Imidlertid må implementeringen af direktivet ikke medføre en forringet retstilstand. Ligestillingsafdelingen finder, at en fortolkning af om en undtagelse af medieindhold og reklamer er en forringelse må bero på en afklaring i praksis, og har herved bemærket sig, at et flertal af ligestillingsnævnets medlemmer ikke finder, at medieindhold og reklamer er eller bør være omfattet af loven.

Bestemmelsen om viktimisering - lovforslagets § 16

Kvinderådet og LO har anført, at bemærkningerne til bestemmelsen indsnævrer beskyttelsen til at omfatte klageren og partsrepræsentanter, men ikke f.eks. personer, der afgiver vidneudsagn eller støttepersoner.

Ligestillingsafdelingens kommentarer

Det er ikke meningen med bemærkningerne at indskrænke området for beskyttelse jf. § 16, og bemærkningerne er ændret i overensstemmelse hermed.